

digeri, ac lienem uentriculo pertinaciter colligari comperies, quo⁷ duas nuper commemora-
tas à uenis lienem accedentibus propagari scripsimus. Atque hinc sedulo obseruandum uenit,
huiusmodi uenas ab eis quæ lienem accedunt in uentriculum digestas, neque distributionis
forma, neque colore, neque implantationis specie, quicquam ab alijs in uentriculum exeurren-
bus uenis differre. <sup>Dextri caudici
cis portæ trun-
ci series.</sup> Dexter uenæ truncus (quem in intestina potissimum diffundi narrabam) quæ primū mesenterio à dorso nascenti committitur, in⁸ tres præcipuos disscinditur ramos:
qui in alias denuò innumeras uenarum soboles diuacati, inter duas mesenterij membranas
producuntur, atque inferiorem posteriorem uel intestinorum partem quæ mesenterio alliga-
tur, & quam dissectionum professoribus cauam uocant libuit, amplectentes, in ieiunum, ileum,
cæcum & dextram coli sedem, qua id dextro reni & iecori adiacet, finiuntur. Quot uerò ab his
disscindantur soboles, quum prorsus sint innumera, dictum est arduum: dein nō omnibus ean-
dem distributionis exhibent seriem, quam uis (uti diximus) ad intestina illæ propagines excur-
rant. A tertio dextri portæ trunci ramo, qui in sinistram partem medijs mesenterij potissimum
disccinditur, insignis uenain⁹ sinistram mesenterium, quod colon à liene ad rectum usque in
testinum dorso alligat, porrigitur, atque nunc dictis uenis in intestina diffusis similiter, in plures
deriuata furculos, eam coli regionem, quæ à uentriculi sinistra sede ad rectum usque intestinum
pertinet, adit. Inter omnes sinistri mesenterij uenæ ramos, unus insigni magnitudine inter
duas sui mesenterij membranas (quæadmodū cæteri omnes rami) intertextus, secundum coli
finē deorsum sub recto intestino prorepat, multas uenulas ex superiori anteriori uel ipsius sede
ad eam intestini partem, qua porrigitur, depromens. Præfens ramus quum ad recti intestini
extremum usque contendit, non amplius rectā sub intestino deducitur, sed in¹⁰ plures utrunque
exiles diffusos ramulos, finem recti intestini orbiculatim amplectitur. Porro & si frequentissi-
mæ sint trium nunc dictorum dextri portæ trunci ramorum soboles, tamen plures numero-
sioresque in gracilia, quam crassiora intestina distribui, cuius ex dissectione obuium est. Quo
enim intestina uentriculi fundo sunt magis continua, eo pluribus uenarum implicantur furcu-
lis, quoniā ex illis plus succi quam ex sedi uicinioribus sit exugendum. Quemadmodum uerò
nonnullis prius enarratis uenæ portæ ramis corpora quædam glandulosa atque ad amissum quo-
dammodo carnea attendi circumducip dicebam, sic etiam ramorum per mesenterium ad inte-
stina diffusorum sectionibus, glandulæ quædam interiarent, proportionem in magnitudine
cum distributis propaginibus seruantes. In grandioribus enim propaginū diductibus (quem-
admodum ubi dextera portæ truncus in tres primos ipsius ramos finditur) magnæ reponitur
glandulæ, in subsequenibus uerò horum ramorū diuacationibus graciliores minoresque. Hu-
iusmodi quoque glandulæ, capillorū modo prætenues uenulas, à uenis quas interiarent mutuan-
tur. In has igitur propagines portæ uena digeritur, quæ omnes aut ad nutritionem, aut extre-
menti alicuius expurgationem, aut in uentriculo excocti cibi in iecoris portas deductionem,
propagatæ censentur, quippe¹¹ quas bilis uesiculæ oblatas dixi, alimentū illi subministraturæ
ad eam excurrunt. Pari modo¹² propagines numerosa sobole in omentum diffuse duntaxat
ut illud enutrient, multoque adipe imbuant, à portæ uena deriuatur. Propagines lienem peten-
tes rerum Conditior fecisse conijcitur, ut simul lienī alimentum deferant, atque ex iecore feculen-
tum sanguinem seu melancholicum succum in ipsum expurgēt. Quum enim crassius sangui-
ficationis recrementum his propaginibus in lienem uehatur, & quum hæc illud lienī porrigant,
simul quoque necessariū lienī nutrimentū offerūt, siquidem, ut in quinto libro, nō sine religione
tamen quadam, scripturus sum, lien atrum illud sanguificationis recrementum in sui nutritio-
nem conficit, & lien per¹³ uenas ab illis quæ lienī inseruntur in uentriculum profusas, quod ipsi
ex feculentiori sanguine reliquum est, neque sibi concoquere ac adaptare ualet, in uentriculum
eructat, uerū id nō (ut dissectionum professores male arbitratur) in superius uentriculi orifi-
cium diffundens, sed ad fundū præcipue, quod¹⁴ maior uena à uenis lienem aduentibus exorta,
in uentriculū pertinet. Surculi capillorū modò tenues ad glandia in hoc à rerū Opifice dedu-
cuntur, ut illa à portæ ramis alimentū colligāt. Cæterū¹⁵ reliquæ omnes portæ propagines
in uentriculū & intestina digestæ, duplici nomine extruuntur, partim ut illis nutrimentū submi-
nistrent, partim ut suis finibus & osculis in uentriculum & intestina hiantibus cōfectum à uen-
triculo cibū ex ipso ac intestinis exugant, atque ad iecur tanquam cōcoctionis officinā toti huma-
no corpori cōmunem transferant. Ingressus autem & ascensus in hanc regionē, ex multis, quæ
nunc narrauimus, strictis itineribus unus præparatur, ipse nimirū portæ uenæ caudex, quem
ueterum quispiā Naturæ operū peritus ante Hippocratem *πύλας* nuncupauit, à quo in hunc
usque diem portæ uenæ nomen ad nos manauit, ipsaque (ut & Galenus testatur) à nonnullis porta
iecoris, ab alijs ianitrix appellatur, uerū nonnulli totā uenam hoc nomine donari nolunt, sed
partem

partem ipsius duntaxat, quæ primū à iecoris substa-
nomine *πύλας*, quod etiā nomen Galenus interdū
tercia magnæ arteriæ, quæ à corde pronascit, tribuisse u-
manus nuncupat, quod iecur ea ad elaborati in uentr-
Sunt qui lacteā appellant, quod fœcus quæ hæc ab intel-
portæ, succū eū quæ à uentriculo, præcipue autē ex int-
ris modo in ipso deductu concoquere, ac eidem præ-
haud facile concessero: quantum uis grauius id in qu-
Nullam enim sanguificationis uim membraneo & cori-
si quæ esset, illa profectū album pararet sanguinē, non
colorem referunt, uti & uentriculi substantiā albam. n-
nis instar rubram esse liquidū cernimus. Atque hoc
tum altius resellerem, nisi Galenus ipse sexto de Dogm-
tasset sententiam, suisque, quo acrius Aristotelem op-
sub recto intestino decliuem ac mesenterio sustul-
culenī sanguinis per anī uenulas, sanguine interdū
conducere arbitror. Quandoquidem dum aut ob lie-
ipsius uitium, feculentus sanguis non uniuersus, uel
eundem ad uentriculum eructare nequit, huius rami
mulierum menstruæ purgationes solent, per anum
corpore hæmorrhoidum uitio laborantibus ad uena-
tosum eiusmodi sanguinem regurgitare uerisimile ne-
distributionem perspectam habemus. Quippe ex hac o-
guis à liene non attractus, aut ob meatuum obturati-
regurgitet, atque sua grauitate per anum ad intesti-
bat, ibique tantisper referuetur colligatur quæ, donec
per anum manare illum sinant. Huic meæ sententia
guinis defluxu per interualla laborantem rescuimus
uena sub recto intestino excurrens, pollicis quasi cras-
gebat, quo iam parturientium animalium uenas uteri
tasque cernimus. Verū hæc paulo latius à nobis rela-
lateralī morbo (si modò dextram aut sinistram feces,
proinde nunc ad uenæ caudæ seriem est accedendum
nem Quinti libri reijciendum duxi, in quo omnium
administrationem unā persequar.

CHARACTERVM TOTI DELINEATIONIS, QVA

pagina proponit,

FIGVRA, quam in proxima reponemus
sequentibus communis est, proportionem illi correspon-
ante duodecimum huius libri Caput, ac dein dorso
decimum quartū libri Caput exhibebo. quæ in ea uiri-
et hæc uenæ caudæ figura, et musculorum et ossium si-
quam huic papyro (quæ regalis uulgo dicitur) accom-
stea uisum fuerit, eiusmodi nudas uenarum, arteriarum
ut clariiores reddantur, augere (uti in mea Epitome
stiam, seu potius ob typographorum sordes et auar-
pariter, ne quis has figuras circumscribens, aliam bon-
plagiarij quidā profectū, ex quibus hanc uenarum ser-
mi, in meis Anatomicis tabulis Argentina impress-
et si multis rationibus negociū uitiet, ob id tamen etiā
figura in una tantum corporis superficie digeri, ac an-
tur: potissimum quum nemo tam rerum ignarus in his